

KAITSELIIDU TEENETEMEDALI STATUUT

§ 1. Kaitseliidu teenetemedali kirjeldus

(1) Teenetemedal (*joonis 1*) kujutab külgedelt ornamentaalsete kaunistustega piiratud medaljoni, mille esikülje kujunduse põhielemendiks on ülevalt alla suunatud mõõgale medali keskmesse paigutatud Kaitseliidu embleem. Mõõka ja sellele paigutatud embleemi raamib ovaalne sõõr tekstiga PRO PATRIA. Medali kõrgus on 43 mm, mõõgatera ja käepideme laius 3,5 mm. Embleemi kõrgus on 21,5 mm ja laius 26 mm. Mõõgale paigutatud embleemi raamiva sõõri läbimõõt on vertikaalsuunas 43 mm ja horisontaalsuunas 27 mm. Sõõri külgedelt piiravate ornamentaalsete kaunistuste kõrgus on 29 mm ja suurim laius 2,5 mm. Medali tagakülg on sile ja sellele graveeritakse medali number.

(2) Teenetemedali kolme põhiklassi medalid on ažuursed, eriklassi teenetemedalil on embleemi taust ning vapilõvid kaetud vastavalt oranži ja sinise emailiga. Ülevalt alla suunatud mõõk ja embleem on valmistatud hõbedast ning oksüdeeritud. Ornamentaalsete kaunistustega ovaal on III klassil pronksivärvi, II klassil hõbedane, I klassil ja eriklassil kuldne. Deviis PRO PATRIA on kõikide klasside medalitel oksüdeeritud tumedaks.

Joonis 1: Kaitseliidu teenetemedal

§ 2. Kaitseliidu teenetemedali andmine

(1) Kaitseliidu teenetemedali andmise otsustab Kaitseliidu keskjuhatuse. Kiireloomulistel juhtudel, kui keskjuhatust ei ole võimalik kokku kutsuda, võib teenetemedali eriklassi anda Kaitseliidu ülem, teavitades sellest keskjuhatust.

(2) Kaitseliidu teenetemedali andmine toimub pidulikult kolm korda aastas –iseseisvuspäevaks, võidupühaks ning Kaitseliidu aastapäevaks. Erandjuhtudel, Kaitseliidu keskjuhatuse otsusel, võib teenetemedali anda ka muul ajal.

(3) Kaitseliidu Valgeristi ning teenetemedalit üheaegselt ei anta. Teenetemedali saab anda, kui Valgeristi andmisest on möödunud vähemalt 3 aastat.

(4) Kaitseliidu teenetemedali andmine toimub klasside järjekorras.

(5) Teenetemedalit ei anta isikule, kes omab kehtivat distsiplinaarkaristust, kellel on süüteo karistus kustutamata või liikmemaksu tasumise kohustusega liikmetele, kellel on see tasumata.

(6) Kaitseliidu teenetemedali taotlemiseks esitatakse esildise vorm vastavalt käesolevale otsusele ning Kaitseliidu peastaabi personaliosakonna poolt antud juhistele.

(7) Teenetemedalit antakse klasside järjekorras, lähtudes alljärgnevatest põhimõtetest:

Klass	Eeldused	
I klass	Kaitseliidu liikmetele väljapaistva teenistuse eest Kaitseliidus	- 16 ja enam aastat väljapaistvat teenistust Kaitseliidus; - vähemalt 3 aastat eelmise klassi teenetemedali andmisest; - struktuuriüksuse ülema ergutus või struktuuriüksuse kollegiaalse organi tunnustus;
II klass	Kaitseliidu liikmetele väljapaistva teenistuse eest Kaitseliidus	- vähemalt 10 aastat väljapaistvat teenistust Kaitseliidus; - vähemalt 3 aastat eelmise klassi teenetemedali andmisest; - struktuuriüksuse ülema ergutus või struktuuriüksuse kollegiaalse organi tunnustus;
III klass	Kaitseliidu liikmetele väljapaistva teenistuse eest Kaitseliidus	- vähemalt 4 aastat väljapaistvat teenistust Kaitseliidus; - struktuuriüksuse ülema ergutus või struktuuriüksuse kollegiaalse organi tunnustus;
Erikläss	Kaitseliidu liikmetele ühekordsete väljapaistvate teenete eest Kaitseliidu ees.	- Silmapaistvad teened Kaitseliidu kui terviku arengu mõistes.
	Teistele isikutele Kaitseliidule osutatud väljapaistvate teenete eest.	

(8) Teenetemedali andmist tõestab vastav tunnistus, millel on Kaitseliidu reljeefpitsati jäljend sissepressitud kujul ja medali number. Tunnistusele kirjutavad alla Kaitseliidu ülem ja keskjuhatuse liige.

§ 3. Kaitseliidu teenetemedali kandmine

(1) Teenetemedalit kantakse lindiga rinnas vasakul pool Valgeristi järel. Lindi laius on 34 mm, mis jaguneb:

- 1) III klassil – 12 mm rukkilillesinine, 1 mm valge, 2 mm oranž, 1 mm valge, 2 mm oranž, 1 mm valge, 2 mm oranž, 1 mm valge ja 12 mm rukkilillesinine.
- 2) II klassil – 12 mm rukkilillesinine, 1 mm valge, 3,5 mm oranž, 1 mm valge, 3,5 mm oranž, 1 mm valge ja 12 mm rukkilillesinine.

3) I klassil – 12 mm rukkilillesinine, 1 mm valge, 8 mm oranž, 1 mm valge ja 12 mm rukkilillesinine.

4) Eriklassil – I klassi lint, millele on asetatud 22 mm läbimõõduga rosett, mis on valmistatud III klassi lindist.

(2) Teenetemedali miniatuurmärk on vastava medali vähendatud koopia, mis on 1/3 originaalsuurusest.

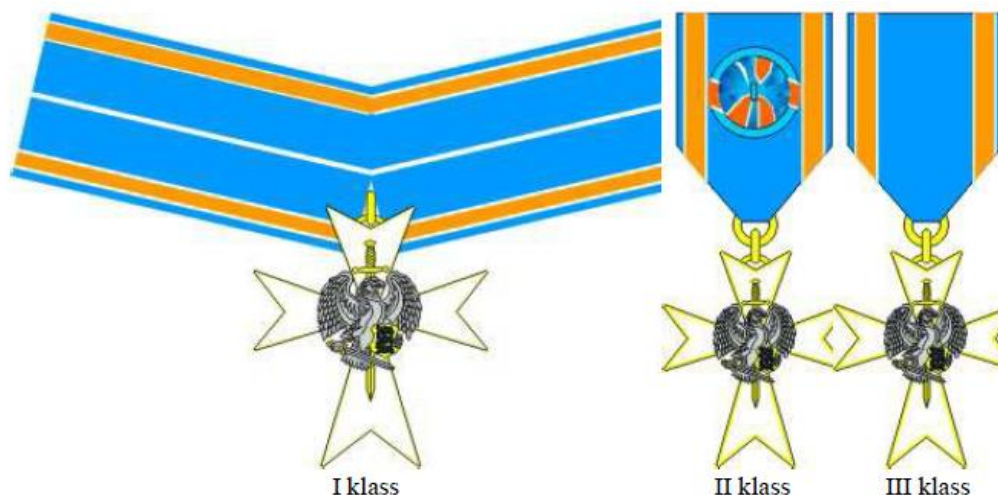
(3) Teenetemedali asemel võib kanda selle lindilõiget või miniatuurimärki kuue vasakul revääril. Teenetemedalite, lindilõigete või miniatuurmärkide klassimärke võib kanda koos sellises järjestuses, kus kõrgem klass on paremal.

KAITSELIIDU VALGERISTI STATUUT

§ 1. Kaitseliidu Valgeristi kirjeldus

(1) I klassi Valgeristi märk (*joonis 2*) kujutab neljagarulist valget, mõlemalt küljelt emailitud risti, mille esikülge ümbritseb 0,5 mm laiune kuldäär. Märki esiküljel on kuldne mõök, mille käepide asub risti ülemisel harul ja tera ulatub läbi risti keskme alumisele harule. Risti esiküljele, mõõga peale on asetatud Kaitseliidu embleem. Risti tagumisel küljel on 10 mm läbimõõduga valge emailitud kuldäärtega sõõr. Sõõri sees on numbrid asetatuna üksteise alla – 11. XI 1918. Risti ülemise ja külgharude pikkus on 25 mm ja alumise haru pikkus 32 mm keskmest arvestades. Risti igas harus on täisnurkne sisselõige.

(2) II ja III klassi Valgeristi märk (*joonis 2*) sarnaneb I klassi Valgeristile, kuid nende ülemise ja külgharude pikkus on 20 mm ja alumise haru pikkus 27 mm keskmest arvestades.

Joonis 2: Kaitseliidu Valgerist

§ 2. Kaitseliidu Valgeristi andmine

(1) Kaitseliidu Valgeristi andmise otsustab Kaitseliidu keskjuhatuse. Kiireloomulistel juhtudel, kui keskjuhatust ei ole võimalik kokku kutsuda, võib Valgeristi anda Kaitseliidu ülem, teavitades sellest keskjuhatust.

(2) Kaitseliidu Valgeristi andmine toimub pidulikult kolm korda aastas – iseseisvuspäevaks, võidupühaks ning Kaitseliidu aastapäevaks. Erandjuhtudel, Kaitseliidu keskjuhatuse otsusel, võib Valgeristi anda ka muul ajal.

(3) Kaitseliidu Valgeristi ning teenetemedalit üheaegselt ei anta. Valgeristi saab anda, kui teenetemedali andmisest on möödunud vähemalt 3 aastat ja vastupidi.

(4) Kaitseliidu Valgeristi andmine toimub klasside järjekorras. Erandjuhtudel, Kaitseliidu keskjuhatuse otsusel, võib otsustada Valgeristi andmise väljaspool klasside järjekorda.

(5) Valgeristi ei anta isikule, kes omab kehtivat distsiplinaarkaristust, kellel on süüteo karistus kustutamata või liikmemaksu tasumise kohustusega liikmetele, kellel on see tasumata.

(6) Kaitseliidu Valgeristi taotlemiseks esitatakse esildise vorm vastavalt käesolevale otsusele ning Kaitseliidu peastaabi personaliosakonna poolt antud juhistele.

(7) Valgeristi antakse vastavalt klassidele alljärgnevate põhimõtete alusel:

Klass	Eeldused	
I klass	Kaitseliidu liikmetele eriliste teenete eest Kaitseliidus	- Vähemalt 3 aastat eelmise klassi Valgeristi andmisest;
	Kaitseliidu liikmetele eriti eeskujuliku ja pikaajalise teenistuse eest Kaitseliidus	- Kaitseliidu struktuuriüksuse teenete- või tunnustusmärgi olemasolu; - eriti silmapaistvad teened Kaitseliidu kui terviku arengu mõistes.
	Teistele isikutele Kaitseliidule osutatud eriliste teenete eest	- Eriti silmapaistvad teened Kaitseliidu kui terviku arengu mõistes.

II klass	Kaitseliidu liikmetele eriliste teenete eest Kaitseliidus	- Vähemalt 3 aastat eelmise klassi Valgeristi andmisest;
	Kaitseliidu liikmetele eriti eeskujuliku ja pikaajalise teenistuse eest Kaitseliidus	- Kaitseliidu struktuuriüksuse teenete- või tunnustusmärgi olemasolu; - silmapaistvad teened Kaitseliidu kui terviku arengu mõistes.
	Teistele isikutele Kaitseliidule osutatud eriliste teenete eest	- Silmapaistvad teened Kaitseliidu kui terviku arengu mõistes.

III klass	Kaitseliidu liikmetele eriliste teenete eest Kaitseliidus	- Kaitseliidu teenetemedali olemasolu;
	Kaitseliidu liikmetele eriti eeskujuliku ja pikaajalise teenistuse eest Kaitseliidus	- Kaitseliidu struktuuriüksuse teenete- või tunnustusmärgi olemasolu; - silmapaistvad teened Kaitseliidu tegevusse struktuuriüksuse tasandil.
	Teistele isikutele Kaitseliidule osutatud eriliste teenete eest	- Silmapaistvad teened Kaitseliidu tegevusse struktuuriüksuse tasandil.

(9) Valgeristi andmist tõstab vastav tunnistus, millel on Kaitseliidu reljeefpitsati jäljend sissepressitud kujul ja Valgeristi number. Tunnistusele kirjutavad alla Kaitseliidu ülem ja Kaitseliidu peastaabi ülem.

§ 3. Kaitseliidu Valgeristi kandmine

(1) I klassi Valgeristi kantakse lindiga kaelas. Lindi laius on 40 mm, mis jaguneb: 2 mm rukkilillesinine kant, 0,5 mm valge, 3,5 mm oranž, 0,5 mm valge, 13 mm rukkilillesinine, 1 mm valge, 13 mm rukkilillesinine, 0,5 mm valge, 3,5 mm oranž, 0,5 mm valge ja 2 mm rukkilillesinine kant.

(2) II klassi Valgeristi kantakse lindiga vasakul rinnal. Lindi laius on 34 mm, mis jaguneb: 1,5 mm laiune rukkilillesinine kant, 0,5 mm valge, 4 mm oranž, 0,5 mm valge, 21 mm rukkilillesinine, 0,5 mm valge, 4 mm oranž, 0,5 mm valge ja 1,5 mm rukkilillesinine kant. Lindil on 20 mm läbimõõduga oranži värvi siniste triipudega rosettmärk.

(3) III klassi Valgeristi kantakse ilma rosettmärgita vasakul rinnal, vasakul pool II klassi Valgeristi. Lindi laius on 34 mm, mis jaguneb: 1,5 mm laiune rukkilillesinine kant, 0,5 mm valge, 4 mm oranž, 0,5 mm valge, 21 mm rukkilillesinine, 0,5 mm valge, 4 mm oranž, 0,5 mm valge ja 1,5 mm rukkilillesinine kant.

(4) II ja III klassi miniatuurmärk on risti vähendatud koopia, mis on 1/3 originaalsuurusest. I klassi miniatuurmärk on II klassi vähendatud koopia, mille lindilõikel on rosettmärgi alla paigutatud hõbedane liistak.

(5) Valgeristi märgi asemel võib kanda selle lindilõiget või miniatuurmärki.

(6) Valgeristi miniatuurmärki kantakse kuue vasakul revääril.

(7) Valgeristi lindilõiget ja miniatuurmärki võib kanda igal ajal.

(8) Isik, kellele on antud Valgeristi eri klassi märgid, kannab ainult kõrgeima klassi märki.

MÄLESTUSRISTI "KAITSELIIDU TAASTAJA" STATUUT

§ 1

Mälestusrist „Kaitseliidu taastaja“ on asutatud 17. veebruaril 1990. aastal Järvakandis rahvaalgatuse korras Kaitseliidu taastamise auks ja taastajate tunnustamiseks.

§2

Mälestusristi kirjeldus: hõbedasest metallist valmistatud tugirist, mille sinise läbipaistva kuumemailiga kaetud esikülje keskel on reljeefne Kaitseliidu kotkas. Mälestusristi tagakülg on sile, sellesse on pressitud Kaitseliidu taastamise kuupäev 17.02.1990 ja number. Risti kõrgus ja laius on 40 mm. Mälestusristi kantakse 35 mm laiuse muareesiidist lindi küljes, mille värvid on järgmised: sinine 13 mm, must 2 mm, valge 5 mm, must 2 mm, sinine 13 mm. Sinise värvitoon on 285 PMS.

Mälestusristi kuju viitab Vabaduse Ristile ja märgib sellega Kaitseliidu taastamise erilist tähtsust Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamisel. Mälestusristi värvid osutavad Eesti rahvusvärvidele, Kaitseliidu taastajaid innustanud isamaa-armastusele.

Joonis 1: Mälestusrist „Kaitseliidu taastaja“

§3

Mälestusristi annetamise otsustab Kaitseliidu ülem. Koos mälestusristiga antakse autasustatule tunnistus, millel on Kaitseliidu ülema ja ühe keskjuhatuse liikme allkirjad.

§4

Mälestusrist annetatakse isikutele, kes vahetult osalesid 17.02.1990.a, Järvakandis Kaitseliidu taastamise otsustanud rahvakoosolekul ja kinnitasid otsuse oma allkirjaga.

§5

Mälestusristi näidiseksplar annetakse Kaitseliidu muuseumile, Sõjamuuseumile ja Kaitseliidu ülema loal ka mõnele muule muuseumile või erakogule.

§6

Mälestusrist antakse pidulikult kätte riiklikel tähtpäevadel või Kaitseliidu aastapäeval.

§7

Mälestusristi kantakse riiklike ja ametkondlike teenetemärkide järel. Komplekti kuulub mälestusrist lindiga, lindilõige ja tunnistus

Kaitseliidu baretimärgi kirjeldus ja kandmise kord

1. Kaitseliidu baretimärk

Kaitseliidu baretimärgiks on Kaitseliidu vapikotkas. Hõbedasest metallist märgi kõrgus on 40 mm ja laius 45 mm.

Foto 1. Kaitseliidu baretimärk

1. Kaitseliidu baretimärki on õigustatud kandma järgmised isikud:

- 1) Tegevväelased, kelle teenistuskohaks on kaitseliit;
- 2) Kaitseliidu tegevliikmed;
- 3) Kaitseliidu au-ja toetajaliikmed.